

SUOMEN AKATEMIA

WASTE SOCIETY

SUOMEN AKATEMIA

KIERTOTALOUS JÄTEYHTEISKUNTANA? VEERA KINNUNEN & TEEMU LOIKKANEN

LAPIN YLIOPISTO
UNIVERSITY OF LAPLAND

**Miljardeja maskeja ja lisää
pakkausmuovia – Kuusi syytä, miksi
korona käänsi muovin kulutuksen kasvuun**

Koronapandemian myötä maailman meriin
päätyy entistä enemmän muovijätettä.

- YLE uutiset

**Korona lisäsi ongelmaa – jätesotku
saatava kuriin
- Pääkirjoitus Länsi-uusimaa**

**”Jäteasemilla on rikottu ennätyksiä: Korona-aika sai
ihmiset hankkiutumaan eroon romuistaan – Sortti-
asemilla 36 000 asiakasta enemmän kuin viime vuonna”
- MTV3 uutiset**

**Korona-aika lisäsi
kotitalouksien jätteiden
määrää**

- Uudenmaan sanomat

Onko kiertotaloudessa jätettä?

TERVETULOA
JÄTE-
YHTEISKUNTAAN!

**AINEELLISEN
YLIJÄÄMÄN
KANSSA
ELÄMINEN**

Jarno Valkonen
Olli Pyyhtinen
Turo-Kimmo Lehtonen
Veera Kinnunen
Heikki Hurlaja

KUSTAKIINO

WASTE SOCIETY

Ympäristökansalaisuus (environmental/ecological citizenship, esim. Dobson 2003): laajentaa kansalaisuuden käsitettä koskemaan myös yksityistä elämäntilannetta ja koko globaalia yhteiskuntaa. →

Jätekansalaisuus (Loikkanen 2019; Valkonen & Loikkanen 2020): Millaista kansalaisuutta kiertotalouden (jätteeseen liittyvien) tavoitteiden toteutuminen edellyttää?

Kiertotalouden kritiikki: 1. Talousvetoisuus 2. Unohtaa jätteiden tuottamisen vähentämisen 3. Kansalaisen epäselvä rooli

Jätekansalaisuus: Vähän jätettä tuottavasta elämäntavasta kansalaishyve? Kansalaisroolin monipuolistaminen? Kuluttamisen kyseenalaistaminen: huomio jätteeseen ennen sen syntymistä?

JÄTEINFRASTRUKTUURI BIOJÄTTEEN KAUTTA

Jätekansalaisen valinta → sekajäte vai biojäte?

Sekajäte → jätteenpoltto

Biojäte → Kompostointi, biokaasu, jätteenkäsittelyn piiriin kuulumattomat kokeilevat käytännöt ?

BOKASHI - KANSALAISLÄHTÖINEN JÄTEINFRA?

Urbaania kompostointia joka perustuu fermentointiin

Nopea, halpa ja voi toteuttaa sisätiloissa

Uudistaa jätesuhdetta ja luontosuhdetta

Haastaa ja muovaa virallista jäteinfraa

JÄTEYHTEISKUNNALLINEN NÄKÖKULMA KIERTOTALOUTEEN?

Kiertotalouden tarkastelu
jäteregiminä

Millaista jätettä kulloisetkin
sosiomateriaaliset käytännöt
tuottavat – ja miten niitä käsitellään?

Ei vain teknologiaa tai taloutta vaan
myös kulttuuria, kansalaisten arkea...

Mahdollisuus itsereflektioon -- > mitä
ratkaisuista seuraa?

Miten tuottamamme ylimäärän kanssa
voi elää niin hyvin kuin mahdollista?